

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нің Дээди Соединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 91 (10988)

1979 чылдың апрель 18, среда

1925 чылда үлдөндөгү

Өрткө 2 көп.

Совет ниитилелдиң удуртукчу болгаш башкарыкчы күжү—Совет Эвилелиниң ленинчи Коммунисттик партиязы делгерезин!

Партияның болгаш чоннуң бузулбас өндүрүлүг чаңгыс эви делгерезин!

(СЭКП ТК-ның Май бирге Кыргыргаларында)

Совет Эвилелиниң Коммунисттик партиязының Төп Комитетиниң Пленумунун дугайында ИНФОРМАСТЫГ ДЫННАДЫГ

1979 чылдын апрель 17-де Совет Эвилелиниң Коммунисттик партиязының Төп Комитетиниң ээлчеглиг Пленуму болган.

ССРЭ-нин Дээди Соединиң онгу чымынын бирги сессиязының айтыргаларын, Пленум чугаалажы көргөн.

СЭКП ТК-ның Чингине секретары эш Л. И. Брежнев Пленумга чүве чугаалаан.

ССРЭ-нин Дээди Соединиң ажил-чорудулгазынын болгаш улус депутаттарынын бүгү Советтеринин ажылын улам ыңай сайзырангайжыдарынын угланышкыннарынын дугайында эш Л. И. Брежневтин чугаазында кирген чүүлдерин болгаш түнөөлдерин СЭКП Төп Комитети бүрүн долу чүлдүг деп көргөн.

СЭКП ТК-ның Политбюро кезижүгүн, секретары эш М. А. Сулов база Пленумга чүве чугаалаан.

ССРЭ-нин Дээди Соединиң бирги сессиязынын органиастыгы айтыргаларынын талазы-биле ТК-ның Политбюрозу-

нун саналдарын СЭКП ТК-ның Пленуму чүүлүг деп көргөн. ССРЭ-нин Курпанының даргазынын бирги оралакчызын-га томуйлатканы-биле холбаштыр эш Я. П. Рябовту СЭКП ТК-ның секретары хүлээлгезинден СЭКП ТК-ның Пленуму хостаан.

СЭКП-нин Астрахань обкомунун бирги секретары эш Л. А. Бородинни СЭКП ТК-ның кезижүгүнге кандидаттан кезижүгүнче СЭКП ТК-ның Пленуму шилчиткен.

ТК-ның Пленуму ооң-биле бодунун ажылын дооскан.

Советтерниң социалисттик чарыжы

ШАҢНАЛДАРНЫ ТИЛЕКЧИЛЕРГЕ

Онгу беш чылда ажыл-агый болгаш социал-культура тургузушкунун сорулгаары шиптирээр талазы-биле ажылдын ажыктын болгаш шынарны белгилер дээр Тыва АССР-нин көздө болгаш суур Советтериниң 1978 чылда социалисттик чарыжының түнөөлдерин удуруп көргөн.

Тыва АССР-нин Министрлер Чөвүлели болгаш профессионаллар эвилелеринин область чөвүлели Кызыл районун Сунпань көздө Советтин (күүсөк даргазы Ш. С. Ондар) РСФСР-ния Министрлер Чөвүлелиниң болгаш ВКСИП-тин 1979 чылдын февраль 15-теги доктаалы-биле 1978 чылдың Бугу-россия социалисттик чарыжынын тилекчизи деп санаал, РСФСР-нин Министрлер Чөвүлелиниң болгаш ВКСИП-тин шилтир Кызыл тугу болгаш 5000 рубль-биле шаңнатканын аңгыдагы турар.

дөөш боттарына алган хүлөөлдерин күүседириңе боттарының чогуур туулдерин киргезинер. Ол Советтер кол кичөөнгейни ажылчы чоннарына ажылдарына болгаш шынарларына таарымчалыг байдалдарын тургузарыңе, чоңунуң дузалат ажил-агы-йыңга дөкүмкө көргүзериңе, тургакчылыг терлерин чааргайжыр ажылдарын чорударыңе, чүрттакты чоңунуң сакчы болгаш амыдырал хайдырылганын экижигериңе угландырыңе.

Тыва АССР-нин Министрлер Чөвүлели болгаш профессионаллар эвилелеринин область чөвүлели Кызыл районун Сунпань көздө Советтин (күүсөк даргазы Ш. С. Ондар) РСФСР-ния Министрлер Чөвүлелиниң болгаш ВКСИП-тин 1979 чылдын февраль 15-теги доктаалы-биле 1978 чылдың Бугу-россия социалисттик чарыжынын тилекчизи деп санаал, РСФСР-нин Министрлер Чөвүлелиниң болгаш ВКСИП-тин шилтир Кызыл тугу болгаш 5000 рубль-биле шаңнатканын аңгыдагы турар.

Тыва АССР-нин улус депутаттарынын бүгү Советтеринин 1978 чылда социалисттик чарыжынын тилекчилери деп санааш, шаңназы болза:

Бирги черин Барыш-Хемчик районун Шекпээр көздө Советинге (күүсөк даргазы О. О. Куулар) тыпсыр болгаш Тыва АССР-нин Министрлер Чөвүлелиниң болгаш профбондун шилтир Кызыл тугу-биле болгаш 1000 рубль-биле;

КУШ-АЖЫЛЧЫ ЧЕДИИШКИН

«Тыва туду» трестин 81-ги тудуг өргөзөлүндө Николай Петрович Кушовтуң удуртканын коллективтик бригадала онгу беш чылдын дортук чымында күш-ажылдын бугуручулуун улам бедилер, ажылдын шынарын экижилдер болгаш тудуу материалдарын камнаар социалисттик хүлээлгени алган. Делегейиң ажылы чоннарының эң-сегинел иттиштериндегизиниң хүну Май 1-ни күш-ажылчы чедиишкисертиг Уттуур дөш чарышка кириштиреш, бригадалык кезижүнери 1979 чылдын дөрт айларындыг даалазын барык бир ай бурунгаар күүсеткен. Бирги кварталда бригадалык кезижүгү бугурууша ошаптыр кырганын ажылдың хемчөөзи 4360 рубль болган. Ол дээрине лаанда көрдүнгениден дыма хой-дур. Ол-ла үстүн шилтеди И. П. Кушовтуң бригадалык оскө бригадалардан бугуу чартык катар хой хемчөөлүг тудуу-монтаж ажылдарын кызыл күүсеткен. Оң түнөөлүг бригадала күш-ажылдын бугуручулуун бугуу тресте эң бедик бооп турар.

Бригадалык чедиишкисин таарымга эмес: ол онгу беш чылдың иштү чымынын планын 1978 чылдын ноябрь 7-де күүсеткен. Коллективтик сверт-ловчуларын «Эвезин санын» кижилер бригадала-биле хой хемчөөлүг ажылды кыдырдыр» дөш хемчөөлүг бригадала күш-ажылдын бугуручулуун бугуу тресте эң бедик бооп турар.

И. П. Кушовтуң бригадалык иштүу тудууда ажылдан турар. Наймемлададыг Магистральна куудуучууна 59 айд чурттар бажынын удувас шевекчилерге дужаар. Мычарга эмнеге коллективини девискеринде божуур бажынын ханамын салмы доогуу турар. Бригада ол бажынын ноябрь айда шевекчилерге дужаарын алаан.

И. П. Кушовтуң бригадалык дүрүлүгүн оскө тудуу-жүжү коллективтер созуруп турары таарымга эмес. Бригадалар, бригадалык шевекчилерден арга-сүме айтырып келген кижилерин ургучу көрүп булар.

С. КРАСНОБЕРОВ. ЧУРУКТАРДА: 81-ги тудуг өргөзөлүгүнүн участка мастери Т. Чоолду, дашчылар С. Сайнов, А. Людиг болган бригадалык И. П. Кушов олар тудуу шолуңун иштин байдалы. А. ЗАВЦЕВИЧ фотогалары.

„Салют-6“ — „Союз-32“

ЭЭЛЧЕГНИҢ ЧЕДИ НЕДЕЛАЗЫ

УЖУДУШКУН БАШКАРАП ТӨП (СЭТА). Орбита-ның «Салют-6» — «Союз-32» эртем-ишчилек коллективиниң иштөө Владимир Ляховтуң болгаш Валерий Рюминниң амылдын чеди неделя доорулан.

Субботада болгаш өспөр, сөспө «Кристалл» агрегатка чартык дамчыкчы материалдарын — иштинде антимониди болгаш германийниң монохристаллын деңгиз чөк байдалга алып сорулга-биле технология үстү шөлөлдөни экижаз күүсеткен.

Черин бойдуу куралдарын болгаш долгандыр турар бойдуу шиптирээр программалык аспапар эртен хүперде космоплаттар Чер хүпериниң дамчыкчы материалдарын болгаш делегей оодагынын кырын дөрт хайгаарар көргөнгөр. Хайгаарашкын-нары экижаз-биле радио дамчыкчы чугаалажышкынарга кирини турган шиптирээрлик сүмелерин ба-рымдалган чоруткан.

Орбита коллективиниң иштөө биологтук шиптирээрлик ургучулар. «Биотравма» дөш херекселдиң дуалам-биле космоплаттар кылдыл-тыртышкынынын байдалдарында дөш үчүстөрлик бугурушу оодагынын өскө тазалым-биле база бир бөлүгү шиптирээрлик чоруткан.

Апрель 16-да экижаз иштөө системаларын чымынын контроль хемчөөлүг чорутуп, техниктик документация-биле ажылдан, ам бугуу шиптирээрлик эртен аппаратураларын белеткештер.

Космонавтарынның плеткедери-биле болгаш телеметрик информацийын сантуу-биле алдыра, «Салют-6» — «Союз-32» эртем-ишчилек коллективиниң иштинге стемалары булар чогуура-биле ажылдан чорур. Владимир Ляховтуң болгаш Валерий Рюминниң кадмышыны өск.

АПРЕЛЬ 21 — КОМУНИСТИК СУББОТНИК ХҮНҮ

ОРГАНИЗАСТЫГ ЭРТЕР

В. И. Ленинниң төртүткөп хүндүгү бээр 109 чылдыгы туралааткан комунисттик субботниктиң апрель 21-де эрттер дээр москвалык эргөзөлүгүнүн Бугуу-Хемчик районунун ажил-ипчилер күш-ажылдын байырамын бедик колдурушуп-биле эрттерериңиң белеткел ажылын улам кал-барткан.

Советтарын бугурууша черлеринин күш-ажылчы коллективтери субботник хүнүндө камнаптыр кыдыр-чар материалдарын, чиг-эти ажылдар, бедик бугуручулугу ажылдарын шиптирээр. Субботник хүнүндө кыдыр ажылдарын планым, хемчөөлүг түс-түс участоктарга ажылчыларым, автотранспорттуу механизмдерин хүндө тургузар комунисттик субботникке активчи кире-лалче айкалыштылыны кыдыр-чарга агитацияны кыдыр-чар-биле тускай штабтар күш-ажылчы коллективтерде база тургурууга.

Хлеб заводуудуң ажылчылдары 4 тонна бедик шынардыг хлеб болгаш булочка кыдырларын бажырар. № 957 КМК-ның болгаш «Тыва сеп-теге туду» трестин сеп-теге туду өргөзөлүгүн тудуу-жылдары үш мун ажыг рубльдин ажылын кыдыр. «Сельхозтехника» автобазза коллективин 300 тонна алам-бүрү чүктү сөөртүр.

Улуг кижилер-биле кады комунисттик субботник хүнүндө 2090 школалык ажылдар. Олар мал калкаларын, оодон копарын, демир-лес чымын тарып каан иштөрү уму чугайлан, интернаттарын болгаш школаларын девискерин аштан, арыстан, суртан чааргайжыдалыгына алыштыр.

Субботник хүнүндө район иштөө-биле 44500 рубльдин ажылын кыдыр. Биш-хемчилер 11 мун рубльдин онгу беш чылдың фондугуна шылалар деп шиптирээр.

Партия, профбонд болгаш комсомол оргнашылдары комунисттик субботниктиң 60 чылдыга холбашкан лекция, боселаларын райондуң советтеринин, малчы бригадалар төптөрүнде органиастап эрттирип турар.

Мал ажылдарын хой санын откыды ол хүн бедик бугуручулугу ажылдар. Олар 184 центнер сүтү бугурууш, ооң 160 центнери сүт аяздуу дужаар. 10 кажааның оодон копар болгаш оода өскө ажылдарын кыдыр.

Арга-мыш ажыл-агыйында тудуу чыжы белеткээр аймакчылар 186 кубометр ышты, мыш дилер пөхтин амылчылары 105 кубометр дилег материалдарын, бажың шаламын 15 кубометр рейсаларын белеткээр. Арга-мыш ажыл-агыйын чылаачылар 200 кубометр ышты сөөртүр.

В. ГАБИТОВ, комунисттик субботник эрттериниң таламы-биле район штанынын начальниги.

Часы тарылгага белеткел БУЗУРЕДИГЛЕР

«Нарын» совхозунун чер ажылдары онгу беш чылдын дортук чымында боттарының мурунда салдыган сорулгаары чедиишкисертиг күүселир дөш күнөөш-кыныгын ажылдан турар. Совхозтук экономикалык кол аштары мал аялды болгаш, малга четчир чептерин бедилеп, кургавырларын тургузары эң чүтүлэ сорулга. Мытангаш бо чымын 1275 га черте тарыа культураларын, 1721 гектарга мал чечи культураларын тарыры планнаптыг.

Часы тарылгага белеткел БУЗУРЕДИГЛЕР

Часы тарылгага чөгүрүуу хуууаазында органиастап, бедик агротехниктиг деңгизде эрттери дөш чогуур хемчөөлериң ач чорутан биш. Бо хүнерде тарылгага белеткел ажылдарын доостур чымаан. Ам 100 га тарыа шөлдүң дажың аштар, 170 га сипте шөлүн белеткээр. Бо чылдың часы тарылгазында ипатоотуларын эрзин район агроном.

ЧАРЫШТЫҢ ЧОГААДЫКЧЫ КҮЖҮН—БЕШ ЧЫЛГА

ЛЕНИНГРАД (СЭТА-ның көрү). «Социалисттик чарык, күш-ажылды комунисттик бугу-биле көөрү — массаларын чогоадыкчы ишчилерин чорун хөгүзүлүгүн болгаш чаа кижини кижилеринге күзүдүгү чөспө» деп Бүгү-үксөдө эртем-практиктик конференциянын бодунуң ажылында чыдаган теориялык болгаш практикалык хой санын айтыргаларын чугаалажы көргөн.

Конференциянын кире-кисилерин эш Л. И. Брежневтин массаларың патриотчу чымының хөгүзүлүгүнө чаа эргелери оюлан дөмдөгөн. Ол байыр чедеришкенде экономикалык болгаш культураны улам ийч хөгүзүлүгүн чарыштын ролун хөмчө-биле тайылдырлап, амгы үч-чылда ооң шынар талазы-биле чаа онзагай чүүлдерин толдоору-биле Бүгү үксөтүн өл шиптирээрлик улам ийч дөмдөгөн бирги оралакчы-ам И. Пунган. ЦКП ТК-ның секретары И. Поддубиң олар чүве чугаалаанар. Чарыштын органиастаарына болгаш удурууша совет дүрүлүгүн, улуг ужурууша олар онзагай айткан, ук чарыш чаа делегейиң тургучуларын багуу иштинин, национальды шиптирээрлик, социалисттик экономикти иштөөнүң хөгүзүлүгүн күзүдүгү бажың бозу бер-кисил олар дөмдөгөн.

Конференцияга СЭКП ТК-ның Проганда кидилеңиң эргөзөлүгү Е. М. Тяжельников чүве чугаалаан. Конференциянын кире-кисилерин СЭКП Төп Комитетинин, эш Л. И. Брежневте чымаан улуг иштөөшкү-биле күзүдүгү оодон алаган. Конференциянын ажылчы-лар СЭКП ТК-ның Политбюро кезижүгүн, партияны Ленинград обкомунун бирги секретары Г. В. Романов кире-кисил.

ПЛАН ЧУРУМУН БЫЖЫГЛААР

СЭКП ТК-ның декабрь (1977 ч.) болган ноябрь (1978 ч.) Планынары бугуруге күтүрүлгө кел...

Чөүтүрүлгө келүүсүндө утказымышыны күтүрүлгө арганы берген. Экономикамы болган со...

Бистя республикалык хой саньыг министрстволары болган ведомстволары, оларны...

СЭКП-нин XXV съездин болган СССР-ниң чаа Конституцияны чөр-чөр Советтериниң ажылыгы чаа негеделерин салган...

агылдар четпестерин чайлады алырында чөр-чөр Советтериниң күссомнар дуулап шыдар. Манай кол туу...

болган ведомстволарың чөр-чөрде адьраарыны ажалың стилин болган методу улам сайыраптайкыдарың төлөвилеп турар...

Күрпая, райплавнар, министрстволарың болган ведомстволарың план килдистери жокудуш турар агылдарыңа херектин байдалычы, оларга чогуур үезинде дууа көргүзүрүң...

«Ажылдаар» таланы-беле Рос-товтун дуржулгагы бистя республиканың министрстволарың, ведомстволарың, районнарың болган агылдарыңың коллективтеринге план чурумуң, ажалдык бидик шынарны хандырар дээш, ууус ажал-агылды планнарың сайыраптайкыдары дээш демиселде дууламы болуру чыгыктык чок.

Профэвилел организацияларында

Чураштын дээшти дээш

Совхоз бугуругезинин адьраарында профэвилел организациялары социалык чарышты организацияларда үчкөст бүрүтүн оңайга айдандарың барымдалап, интервалдык болган моральнык шенял-макталдарың ажаллап келген. Оон түнөсүндө артеп чымыл совхоз бугуругезинин бугу адьраарында чамдык чедикшилер чедип алдырган.

Сибирьниң болгаш Ыраккы Чөөн чүктүң чагыгларың-хуусаа бетинде

Күзелинге четкен

Нитияның малыңны баш санаш эстүрө, оон продукт чөрүп бидер дээш кызыкмак ажалдан, муракчыларын дуржулгагың ажаллап, эки көргүзүлгөң чык бугура чедип ал турар малчыларын бисте эвөөш эес. Оларныкы бирозонны Кун-ажылды Алар орденниң III чергезиниң эдилекчи, коммунист Сандьжак Комбуевич Хертек хандарың — деп, «Тээли» совхозтун директору, Тыва АССР-ниң Дээли Советиниң депутаты О. Ч. Кара-Донгак дынкташ, оон бугу-биле таныжарың бисте сүмөлзөн чүбө.

Таарыштыр тургузар

Тажу районун байдалыңа он ажыктык болган таарышкан мал иви дээрн бидирген. 1950 чылдарың эгезинде бээр районун колхозтарың иви эвөө эстүрүрүң болган оон кой продукция алырыңың эки дуржулгагың мөөнөш. Ичкан икени чүбө эл планиңга тургузарыңа, чүк чүдүрүңге, мунарыңа эес, а харың оон хоодушт сууду бени малчылар күссөкөр чайың тогна-тогнамы биле дуулап, боттарың кыш дургузуга хандыртыр сүтү белекел ап турган болган. Ол үзө бригадирлер икенин уйдун ай сымыда шыкы тургузуп, квартал санаашкыны мыза-ла кылды турган. Иччанга малды чидер, олуп хараар чөрү эвөөш турган. Оон ийи алдар аразы элзөн ырап, бир колданга үштен хой зал мөөнөшлөс турганмы-биле мал хоушлас болган оларны элзөн үр үзө ажаллар артан берип турган. Иччанга икенир семс болуп.

АРГА-ХЕВИРЛЕРИН САЙЗЫРАНГАЙЖЫДАР

Ажылы чынарнын коммунисттик кижилдигинде...

Бүгү-ле организис-массалык ажылдарны номну таратп...

Н. А. Латкина бодунун саналыгы аныктар болгаш өөр...

Каа-Хем районда төп библ...

Емельянов конференцияга саналыгы чен демдеглээн.

Ном пропагандалыгына бар арга-курдарыларын ам-да...

Барнаудун чурттакчыларына тольнианы, розаларны, калаларны, гвоздикаларны «Шетм Атага» дээр хооран...

ДАМЧЫДЫЛГАНЫ КӨРГӨШ

Мартта тыва музыка дуга-дында теледидемига болган...

Болум намы-харым дөгөө-да болза, игид, бызаанчыга...

Мээн ачам шаанда төгжүм херекселеринге канчаар ой-наар...

Аж-төлдүн кижизилдиги, оларын кесир үези дээш...

Сурга корум-чурмууну акционер, арагаашкын-биле...

Арагаашкын кыян-даа экинче кеңдер болгай. Экинчи...

Ажылы чынарнын коммунисттик кижилдигинде...

Бүгү-ле организис-массалык ажылдарны номну таратп...

Н. А. Латкина бодунун саналыгы аныктар болгаш өөр...

Каа-Хем районда төп библ...

СОЛУН КЕЖЭЭ

«Сут-Хөл» совхозун төвү Сут-Аксы суурга Делегейн...

«Олимпиада-80»-НИИ БИЛЕТТЕРИ

Москвага 1980 чыда эртер Олимпиаданы телевизор дамчытп...

Улут намызы почтачы ол ажылында ам сес тыл улай...

Чокта Күжүгет Буура ак сетиндиг ажыл дээш «Күн-ажылдиг коочу» медалы...

Ийи чагаа УЛЕГЕРЛИГ БОЛДУРАП

Ак-Туруг суурун Кулутура баажыныга суур чурттакчылар...

Совхозтун ажыл-ишчилери, малчыныкы амыл дур кыш...

Былчала-даа пивтилик черлеринге бодунун төлөн ток...

Арагаашкын кыян-даа экинче кеңдер болгай. Экинчи...

«Сайзавак» деп садиктерде бичи уругдарын кылган...

«Сайзавак» деп садиктерде бичи уругдарын кылган...

Билеттерин эртөө ой мурнунагы олимпиадаларын...

Спорту чамлык хевирлеринге эртеги маргылаалар...

Ю. ХРОМОВ, СЭТА-нын коор.

Төп стадиону Спорту ордуну дугула чамчыдыга. Чапсарда...

«Аттан кижиге» Урал-чечен төлөп...

«Аттан кижиге» Урал-чечен төлөп...

«Аттан кижиге» Урал-чечен төлөп...

«Аттан кижиге» Урал-чечен төлөп...

«Аттан кижиге» Урал-чечен төлөп...

«Аттан кижиге» Урал-чечен төлөп...

СПОРТ-СПОРТ-СПОРТ

УДУГЛАР БОЛГАШ АШТЫРЫШКЫННАР

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...

«Спартактын» бирги терин дээш ойноп турар ак-довуракчылар...